

ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ
ΜΟΥΣΙΚΗ, ΤΑΙΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (2017-2020), ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Στην παρούσα έκθεση εξετάζεται η κατανάλωση περιεχομένου που παραβιάζει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη της ΕΕ και στο Ηνωμένο Βασίλειο ⁽¹⁾. Το περιεχόμενο αφορά τηλεοπτικά προγράμματα, μουσική και ταινίες στο οποίο οι πολίτες έχουν πρόσβαση μέσω υπολογιστή και κινητών συσκευών με διάφορες μεθόδους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η μετάδοση συνεχούς ροής, η μεταφόρτωση, ο διαμοιρασμός αρχείων «torrents» και το λογισμικό αντιγραφής («gipping»). Η έκθεση αποτελείται από δύο μέρη: μια περιγραφική ανάλυση των τάσεων όσον αφορά την κατανάλωση περιεχομένου που παραβιάζει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και μια οικονομική ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν τις διαφορές στα ποσοστά πειρατείας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.

Η ανάλυση βασίζεται σε ένα πλούσιο σύνολο δεδομένων σχετικά με την πρόσβαση σε ιστοσελίδες που προσφέρουν πειρατική μουσική, ταινίες και τηλεοπτικά προγράμματα και στα 28 κράτη μέλη, για την περίοδο από τον Ιανουάριο του 2017 έως τον Δεκέμβριο του 2020. Το σύνολο δεδομένων περιλαμβάνει πάνω από 240 χιλιάδες συγκεντρωτικά σύνολα ⁽²⁾ για ένα σύνολο 133 δισεκατομμυρίων προσβάσεων.

Το κύριο συμπέρασμα της έκθεσης είναι ότι η ψηφιακή πειρατεία έχει μειωθεί σε όλα τα είδη περιεχομένου, όπως φαίνεται από το διάγραμμα 1 και τον πίνακα 1, που παρατίθενται παρακάτω. Πέρα από μια προσωρινή αύξηση στην πειρατεία στον τομέα των ταινιών την άνοιξη του 2020, η καθοδική πορεία συνεχίστηκε και κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19: η πειρατεία μειώθηκε κατά 20 % το 2018, κατά 6 % το 2019 και κατά 34 % το 2020 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Το Ηνωμένο Βασίλειο συμπεριλαμβάνεται στην παρούσα μελέτη, καθώς ήταν κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη διάρκεια του μεγαλύτερου μέρους της περιόδου που καλύπτει η έκθεση, ενώ είχε συμπεριληφθεί και στην προηγούμενη έκθεση που κάλυπτε την περίοδο από το 2017 έως το 2018.

⁽²⁾ Συγκεκριμένα, 241.920 συγκεντρωτικά σύνολα.

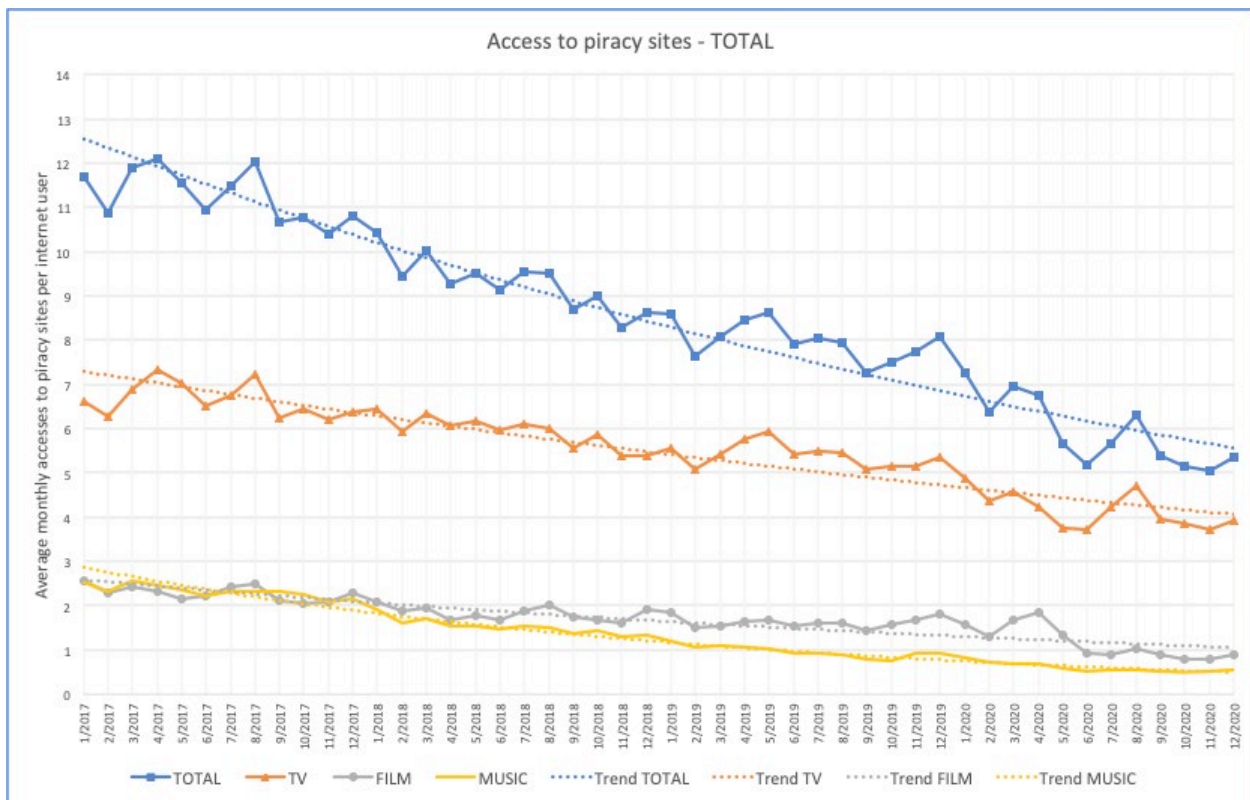
⁽³⁾ Τα ποσοστά μεταβολής υπολογίστηκαν συγκρίνοντας τα διαγράμματα του Δεκεμβρίου για κάθε έτος με τα αντίστοιχα διαγράμματα από το προηγούμενο έτος. Εφόσον δεν υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα για τον Δεκέμβριο του 2016, το ποσοστό μεταβολής για το 2017 υπολογίστηκε συγκρίνοντας τον Ιανουάριο του 2018 με τον Ιανουάριο του 2017.

Πίνακας 1 – Ετήσιες μεταβολές ως προς την πρόσβαση σε πειρατικό περιεχόμενο, 2017 έως 2020

	ΣΥΝΟΛΟ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΤΑΙΝΙΕΣ	ΜΟΥΣΙΚΗ
2017*	-10,9 %	-2,9 %	-18,9 %	-23,5 %
2018	-20,1 %	-15,2 %	-16,4 %	-38,4 %
2019	-6,3 %	-1,0 %	-4,7 %	-30,2 %
2020	-33,8 %	-26,9 %	-50,6 %	-40,9 %

*Ιανουάριος 2018 έναντι Ιανουαρίου 2017

Διάγραμμα 1 – Τάσεις πειρατείας ΕΕ των 28, 2017 έως 2020

Η πρόσβαση σε πειρατικό περιεχόμενο στην ΕΕ μειώθηκε κατά το ήμισυ μεταξύ του 2017 και του 2020. Η μείωση ήταν ιδιαίτερα αισθητή στον τομέα της μουσικής, με τα περιστατικά πρόσβασης σε

πειρατικό περιεχόμενο να έχουν μειωθεί κατά 81 %. Η πειρατεία στις ταινίες μειώθηκε κατά 68 %, ενώ η πειρατεία στα τηλεοπτικά προγράμματα κατά 41 % κατά τη διάρκεια της ίδιας χρονικής περιόδου.

Υπήρξαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών. Ο μέσος χρήστης του διαδικτύου στην ΕΕ έλαβε πρόσβαση σε περιεχόμενο που παραβιάζει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας 5,9 φορές ανά μήνα στη διάρκεια του 2020. Οι Λετονοί χρήστες έλαβαν πρόσβαση σε παράνομους δικτυακούς τόπους σχεδόν δύο φορές πιο συχνά, ενώ οι Πολωνοί χρήστες 3,8 φορές τον μήνα. Συνολικά, η Αυστρία, η Φινλανδία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Ολλανδία, η Πολωνία, η Ρουμανία, η Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο βρίσκονταν κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ.

Η οικονομετρική ανάλυση που παρέχεται στην Ενότητα 5 επιχειρεί να εξηγήσει αυτές τις διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ των κρατών μελών και σε βάθος χρόνου. Με βάση την επισκόπηση της υφιστάμενης βιβλιογραφίας και των διαθέσιμων πηγών δεδομένων, εξετάστηκαν διάφοροι παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την κατανάλωση πειρατικού περιεχομένου σε μια συγκεκριμένη χώρα ⁽⁴⁾.

Μεταξύ των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων, μεγαλύτερο αντίκτυπο στην κατανάλωση πειρατικού περιεχομένου φαίνεται να έχουν το επίπεδο της **ανισότητας** και του **κατά κεφαλήν εισοδήματος**: το υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα και ο χαμηλός βαθμός εισοδηματικής ανισότητας συνδέονται με χαμηλότερα επίπεδα κατανάλωσης παράνομου περιεχομένου, ενώ οι άλλοι παράγοντες παραμένουν αμετάβλητοι.

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις στις ερωτήσεις στη μελέτη σχετικά με την αντίληψη των πολιτών για την πνευματική ιδιοκτησία, η ευρύτερη **αποδοχή της ψηφιακής πειρατείας** συνδέεται επίσης με υψηλότερο επίπεδο κατανάλωσης πειρατικού περιεχομένου. Σε χώρες με παρόμοια επίπεδα εισοδήματος και ανισότητας, τα επίπεδα πειρατείας τείνουν να είναι υψηλότερα σε χώρες στις οποίες το μεγαλύτερο μέρος του κοινού θεωρεί την πειρατεία αποδεκτή επιλογή, εάν δεν υπάρχει κάποια άλλη διαθέσιμη νόμιμη επιλογή, (όπως αναφέρεται στη μελέτη σχετικά με την

⁽⁴⁾ Τα αποτελέσματα της οικονομετρικής ανάλυσης είναι εμφανώς πιο βάσιμα στη συγκεκριμένη έρευνα, σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα (2019). Τα επιπρόσθετα διαθέσιμα δεδομένα δίνουν τη δυνατότητα χρήσης πιο προηγμένων στατιστικών τεχνικών σε σχέση με αυτές που είχαμε στη διάθεσή μας στην προηγούμενη μελέτη.

αντίληψη των πολιτών σχετικά με την πνευματική ιδιοκτησία), ιδιαίτερα στην περίπτωση της πειρατείας στον τομέα της μουσικής.

Η **γνώση της ύπαρξης νομίμων επιλογών** (όπως αναφέρεται στη μελέτη σχετικά με την αντίληψη των πολιτών για την πνευματική ιδιοκτησία) φαίνεται ότι μειώνει την κατανάλωση πειρατικού περιεχομένου. Αντιστοίχως, ο **αριθμός των νόμιμων πλατφορμών** για ταινίες και τηλεοπτικά κανάλια μειώνει, επίσης, την κατανάλωση πειρατικού περιεχομένου (αυτή η επίδραση δεν μπορεί να εξεταστεί στην περίπτωση της μουσικής, καθώς ο αριθμός των πλατφορμών έχει παραμείνει σταθερός κατά την συγκεκριμένη περίοδο σχεδόν σε όλες τις χώρες).

Επιπλέον, υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ του **ποσοστού των νέων ατόμων** (από 15 έως 24 ετών) του πληθυσμού μιας χώρας και της έκτασης της πειρατείας στον τομέα των ταινιών.